

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 23, 2017

Nummer 23, 2017

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2017:1931](#) 23-05-2017

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2017:1935](#) 23-05-2017

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2017:1933](#) 23-05-2017

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2017:1532](#) 17-05-2017

Rechtbank

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2017:4240](#) 31-05-2017

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2017:2831](#) 19-05-2017

RECHTSPRAAK

Gezagsbeëindiging acht maanden na ondertoezichtstelling ongeboren kind en uithuisplaatsing kort na de geboorte. Baby kan niet bij de pleegmoeder blijven. Oma is, ondanks afspraak, niet gescreend als pleegzorgvoorziening. Er wordt plaatsing in een neutraal pleeggezin voorgesteld. Kinderrechter wijst dit af en voegt daaraan toe dat een situatie die onder druk staat, alleen maar verder wordt bemoeilijkt door de handelwijze van betrokkenen.

Voor de geboorte was een ondertoezichtstelling uitgesproken. Vrijwel direct na de geboorte is het kind uit huis geplaatst, omdat de moeder, gezien haar persoonlijke problematiek en haar vermoedelijke verstandelijke beperking, onvoldoende in staat was een stabiele en veilige opvoedingsomgeving voor de minderjarige te creëren. De moeder kan nog steeds onvoldoende aansluiten bij de opvoedings- en ontwikkelingsbehoeften van de baby. Zij onttrekt zich aan de geboden zorg en is onbereikbaar voor de hulpverlening en haar familie. De moeder ontkent de zorgen, maar de kinderrechter oordeelt dat de moeder in de praktijk al lange tijd de rol van ouder op afstand op zich heeft genomen en de verantwoordelijkheid voor de zorg en opvoeding van haar baby aan de pleegmoeder heeft overgelaten. Aan de grond voor gezagsbeëindiging is voldaan.

De kinderrechter acht het noodzakelijk dat op dit moment de voogdij bij een neutrale partij komt te liggen, omdat op dit moment het perspectief van het jongetje nog niet is bepaald. Dat perspectief lijkt niet bij de pleegmoeder te liggen. Zij houdt weliswaar veel van de baby en geeft hem liefde en de aandacht die hij nodig heeft, maar in de afgelopen periode is gebleken dat de minderjarige op de middellange termijn en lange termijn niet bij haar kan opgroeien. Het zorgen voor de minderjarige gaat ten koste van de ontwikkeling van de pleegmoeder en haar eigen dochter. De pleegmoeder blijkt met een nog veel grotere schuldenlast belast dan tevoren bekend was. Zij wil daarover niet in gesprek. De Raad voor de Kinderbescherming (de Raad) heeft daarom geen verklaring van geen bezwaar afgegeven en daarom is de pleegvergoeding stopgezet.

Het perspectief van het jongetje ligt mogelijk wel bij oma. Voor oma zou een

pleegzorgscreening worden aangevraagd. Dat heeft de gecertificeerde instelling (GI) echter niet gedaan, omdat de pleegzorgvoorziening, Flexus, zich om onduidelijke redenen daartegen verzette. Dit was echter wel toegezegd op een groot netwerkoeverleg op 11 april 2017. Oma is waarschijnlijk de tweede hechttingsfiguur voor het jongetje. Thans wordt voorgesteld om het jongetje te plaatsen bij een perspectiefbiedend pleeggezin dat als crisispleeggezin zou kunnen fungeren, een vorm van tussenplaatsing. Naderhand kan blijken dat plaatsing bij oma mogelijk zou zijn.

De rechtbank overweegt dat in ieder geval de toegezegde screening had moeten plaatsvinden en vindt dat deze alsnog zo snel mogelijk moet gebeuren. Het eerste belang is dat het jongetje niet onnodig en extra wordt doorgeplaatst. De rechtbank vindt dan ook dat doorplaatsing naar een neutraal pleeggezin geen optie is en niet zou moeten gebeuren, tenzij uit de screening blijkt dat plaatsing bij oma geen doorgang kan vinden.

Ten overvloede overweegt de rechtbank dat de onderlinge afspraken en protocollen tussen Flexus, de Raad en de GI, over in welke situatie wel of geen vergoeding en begeleiding van pleegzorg kan worden gegeven, ongetwijfeld met de beste bedoelingen gemaakt zijn en ter voorkoming van voortdurende ongewenste en onveilige situaties. Het valt de rechtbank echter op dat in casu deze afspraken er steeds toe leiden dat de situatie die al onder druk staat, nog verder wordt bemoeilijkt, in plaats van dat primair vanuit het belang van het kind wordt gehandeld. Ook indien het pleeggezin niet geschikt is bevonden, maar het wel nodig is dat het verblijf van het jongetje aldaar wordt gecontinueerd, omdat de basiszorg liefdevol en adequaat is, zou voortzetting van de begeleiding en vergoeding juist mogelijk moeten zijn. Een plotselinge stopzetting als nu heeft plaatsgevonden, zet alleen maar extra druk op een toch al complexe situatie. Het is de vraag welk belang daarmee wordt gediend.

De kinderrechter beëindigt het gezag en benoemt de GI tot voogd.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 31-05-2017

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2017:4240

Zaaknummer: C/10/514684/JE RK 16-3545 en C/10/524545/JE RK 17-1102

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie door de rechtbank per 26 augustus 2015 beëindigd en tot die datum vastgesteld op hetgeen de man heeft betaald en/of op hem is verhaald. Dat laatste heeft de rechtbank ten onrechte gedaan. De man heeft onvoldoende gemotiveerd dat de alimentatiebeschikking uit 2004 van meet af aan niet aan de wettelijke maatstaven heeft voldaan. Verder is er geen wijziging van omstandigheden waardoor de bijdrage met terugwerkende kracht zou moeten worden verlaagd. Dan is er geen grond om de onderhoudsbijdrage te bepalen op hetgeen feitelijk is betaald of op de man is verhaald.

De man heeft in hoger beroep gesteld dat de alimentatiebeschikking van de rechtbank uit 2004 van de aanvang af niet aan de wettelijke maatstaven heeft beantwoord. Het hof volgt de man niet in deze stelling en overweegt daartoe dat de man zowel in eerste aanleg als in hoger beroep heeft nagelaten om (alsnog) gegevens over te leggen waaruit blijkt dat de toenmalig werkgever van de man een jaar nadat de man een andere functie had gekregen failliet is gegaan. De man heeft deze stelling dan ook onvoldoende onderbouwd. De stelling dat hij destijds over onvoldoende draagkracht beschikte om de onderhoudsbijdrage te voldoen heeft de man evenmin voldoende onderbouwd. De man heeft slechts zijn belastingaangiftes vanaf 2005 overgelegd. De daarmee corresponderende aanslagen ontbreken evenwel, zodat het hof niet goed kan vaststellen wat zijn precieze inkomsten in die jaren waren. Ook heeft de man geen nadere gegevens ten aanzien van zijn toenmalige lasten overgelegd. Gelet hierop kan niet worden geoordeeld dat de beschikking vanaf de aanvang niet aan de wettelijke maatstaven heeft voldaan. Het hof heeft het verzoek van de man tot wijziging van de onderhoudsbijdrage in zoverre dan ook afgewezen.

Het hof heeft voorts beoordeeld of sprake is van een wijziging van omstandigheden, zoals ook door de man is betoogd. De man voert allereerst aan dat de vrouw geen behoefte meer had aan een onderhoudsbijdrage, omdat zij deze vanaf november 2004 feitelijk niet meer ontving. Het hof volgt de man niet in deze stelling, daar verbleking van de huwelijksgereleerde behoefte in beginsel niet enkel zijn grondslag kan vinden in de omstandigheid dat de man zijn

verplichting om de onderhoudsbijdrage te voldoen niet is nagekomen. Andere gronden waarom de vrouw geen behoefte meer zou hebben zijn door de man niet aangevoerd, hetgeen op zijn weg had gelegen, temeer nu is gebleken dat de vrouw vanaf 1 mei 2004 een aanvullende bijstandsuitkering heeft ontvangen. Deze uitkering is met ingang van 24 juni 2013 beëindigd, omdat de vrouw vanaf dat moment een AOW-uitkering ontving. Hieruit blijkt dat de vrouw in deze periode behoefte had aan een onderhoudsbijdrage van de man. Gelet hierop is het hof van oordeel dat geen sprake is van een wijziging van omstandigheden op grond waarvan de alimentatie met terugwerkende kracht diende te worden verlaagd. Er is dan ook geen grond om die onderhoudsbijdrage te stellen op hetgeen de man feitelijk heeft betaald of feitelijk op hem is verhaald, zoals de rechtbank heeft gedaan.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 23-05-2017

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2017:1931

Zaaknummer: 200.194.273/01

RECHTSPRAAK

Alimentatie jongmeerderjarige. Minderjarigen en jongmeerderjarigen hebben steeds behoefte. Hun behoeftigheid speelt geen rol. Wel kunnen de eigen inkomsten betrokken worden bij de bepaling van de omvang van de behoefte. In dit geval geen aansluiting bij WSF-norm, maar bij Nibud-studentenonderzoek 2015 om te beoordelen of de gestelde uitgaven redelijk zijn.

De rechtbank heeft op verzoek van de vader de onderhoudsbijdrage voor de jongmeerderjarige verlaagd naar € 260 per maand. De jongmeerderjarige verzoekt in hoger beroep een bijdrage van € 1.165 per maand van zijn vader.

Primair stelt hij dat zijn vader niet-ontvankelijk verklaard had moeten worden in zijn verzoek, omdat zijn vader zijn inkomensgegevens via een ingehuurd bureau heeft verkregen en deze handelwijze is in strijd met het recht op privacy, zoals beschermd door de Grondwet en het EVRM. Het hof wijst deze grief, in navolging van de rechtbank, af. De vader heeft de jongmeerderjarige eerst om inkomensgegevens gevraagd, maar die wilde de jongmeerderjarige niet verstrekken. De vader moest het wijzigingsverzoek echter motiveren, daarom was inschakeling van een bureau gerechtvaardigd.

De minderjarige heeft een behoeftelijst overgelegd, omdat naar zijn mening uitgegaan moet worden van de werkelijke behoefte en niet van de WSF-norm of van het Nibud-studentenonderzoek 2015.

Het hof overweegt als volgt. Voor de vaststelling van de behoefte van (meestal studerende) jongmeerderjarigen zijn nog geen maatstaven ontwikkeld. Voor het bepalen van de behoefte van jongmeerderjarigen wordt doorgaans om die reden, overeenkomstig de gebruikelijke richtlijnen, aansluiting gezocht bij de WSF-norm voor uitwonende studenten. Het hof acht de WSF-norm niet van toepassing, omdat de jongmeerderjarige geen recht had op studiefinanciering en thuis woonde (en dat is nog steeds zo). Het hof gaat uit van de overgelegde behoeftelijst die geschraagd wordt door bankafschriften. Voor zover de vader zich verweert tegen uitgavenposten, zal het hof ter beoordeling van de redelijkheid van de posten

als referentiekader aansluiting zoeken bij het Nibud-studentenonderzoek 2015. Gelet op de omvang van het onderzoek en de onderzochte uitgaven, geeft dit onderzoek naar het oordeel van het hof een reëel beeld van wat redelijke uitgaven van studenten zijn.

Het hof stelt na beoordeling de behoefte vast op € 1.185 per maand.

Wat de eigen inkomsten betreft overweegt het hof het volgende. Op grond van artikel 1:392 lid 2 BW en artikel 1:395a BW speelt de behoefte van de jongmeerderjarige geen rol bij het vaststellen van de onderhoudsplicht van ouders. Ouders zijn onderhoudsplichtig jegens hun kinderen jonger dan 21 jaar, ook als zij in hun eigen levensonderhoud zouden kunnen voorzien (HR 30 september 2016, ECLI:NL:HR:2016:2234). Wel dienen de werkelijke inkomsten van de jongmeerderjarige op zijn behoefte in mindering te worden gebracht.

Het hof berekent voor verschillende perioden de bijdrage van de vader. De nieuwe bijdrage gaat in met ingang van het verzoekschrift in eerste aanleg, maar de jongmeerderjarige hoeft het te veel betaalde dat pleegt te worden verbruikt, niet terug te betalen.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 23-05-2017

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2017:1935

Zaaknummer: 200.198.186/01

RECHTSPRAAK

Echtscheiding op gemeenschappelijk verzoek, echtscheidingsconvenant is aangehecht aan de beschikking met bepaling dat de inhoud daarvan, voor zover van belang, deel uitmaakt van de beschikking. Vrouw komt in hoger beroep, voor zover het aangehechte convenant deel uitmaakt van de beschikking. Hof wijst verzoek van de vrouw af. Weliswaar heeft zij buitengerechtelijk het convenant vernietigd, maar zij heeft gekregen wat zij wilde. Vrouw wordt veroordeeld in de kosten van het hoger beroep.

Partijen zijn een echtscheidingsconvenant overeengekomen dat op verzoek van partijen aan de echtscheidingsbeschikking is gehecht en deel uitmaakt van die beschikking. Op een later moment heeft de vrouw met een door een deurwaarder aan de man betekende ‘mededeling buitengerechtelijke vernietiging’ vernietiging van het convenant ingeroepen op grond van dwaling en misbruik van recht. Aangezien de man niet in de vernietiging heeft berust, zal de rechtsgeldigheid van de ingeroepen vernietiging in rechte beoordeeld moeten worden.

Het hof overweegt dat uit vaste jurisprudentie van de Hoge Raad volgt dat het rechtsmiddel van hoger beroep niet is gegeven om een partij van wie het verzoek door de rechtbank is toegewezen, gelegenheid te geven die beslissing ongedaan te maken omdat die partij bij nader inzien de voorkeur eraan geeft van dat verzoek af te zien. Vast staat dat de bestreden beschikking tot stand is gekomen nadat partijen het convenant bij afzonderlijke brief in het geding hebben gebracht en daarbij aan de rechtbank hebben verzocht dit aan de bestreden beschikking te hechten. Partijen hebben derhalve gekregen wat zij in eerste aanleg hebben verzocht. Het voorgaande leidt ertoe dat het hof het verzoek van de vrouw in hoger beroep zal afwijzen.

Voor zover partijen twisten omtrent het bestaan van een wilsgebrek aan de zijde van de vrouw en/of misbruik van recht door de man bij de totstandkoming van het convenant, ligt dit ter beoordeling voor aan de Rechtbank Den Haag. Daarbij wijst het hof er ten overvloede op dat volgens jurisprudentie van de Hoge Raad (HR 19 november 1982, *NJ* 1983/494) het op de voet

van artikel 819 Rv aanhechten van een convenant aan de echtscheidingsbeschikking in beginsel slechts strekt tot het verschaffen van een executoriale titel ten behoeve van de partij die daarbij belang heeft en derhalve niet in de weg staat aan deze beoordeling door de Rechtbank Den Haag.

De man heeft verzocht de vrouw te veroordelen in de kosten van beide instanties, althans de kosten van de procedure in hoger beroep. Het hof ziet aanleiding het subsidiaire verzoek van de man toe te wijzen, nu uit het bovenstaande volgt dat de vrouw dit hoger beroep nodeloos heeft ingesteld.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 23-05-2017

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2017:1933

Zaaknummer: 200.195.302/01

RECHTSPRAAK

Vrouw vergeet verzoek tot echtscheiding in petitum te vermelden. Man verzoekt bij wijze van zelfstandig tegenverzoek echtscheiding. Vrouw stemt daarmee in. Man trekt verzoek tot echtscheiding acht dagen voor de zitting in, stelt dat de procedure is geëindigd en vraagt niet-ontvankelijkheid van de vrouw. Vrouw vermeedert daarop haar verzoek. Rechtbank spreekt niet-ontvankelijkheid vrouw uit.

De vrouw vergeet het verzoek tot echtscheiding in het petitum te vermelden. De man verzoekt bij wijze van zelfstandig tegenverzoek echtscheiding. De vrouw stemt daarmee in, maar vraagt niet alsnog zelfstandig om echtscheiding. De man trekt zijn scheidingsverzoek acht dagen voor de zitting in en verzoekt de vrouw niet-ontvankelijk te verklaren in haar verzoeken. De vrouw vermeedert daarop haar verzoeken.

De rechtbank oordeelt als volgt. De vrouw heeft niet gesteld dat in haar verzoekschrift het verzoek tot echtscheiding moet worden ingelezen en gelet op de hiervoor beschreven manier waarop de omissie tijdens de vrouw expliciet aan de orde is geweest in de procedure, bestaat daarvoor ook onvoldoende grond. De vrouw heeft wel gesteld dat zij erop mocht vertrouwen dat haar tekortkoming was gerepareerd. Het is juist dat het verzoek tot echtscheiding van de man maakte dat de vrouw kon worden ontvangen in haar wel geformuleerde nevenverzoeken en dat de procedure (dus) ook is voortgezet. De rechtbank is echter van oordeel dat de vrouw er niet van kon uitgaan dat daarmee ook haar eigen omissie als hersteld gold. Daarvoor was nodig geweest dat de vrouw haar verzoek had vermeedert, althans had aangevuld, zoals zij uiteindelijk heeft gedaan na intrekking van het verzoek door de man.

De bevoegdheid tot, in dit geval, vermindering van het verzoek wordt wel begrensd door de eisen van de goede procesorde. Voorts kan onder omstandigheden sprake zijn van misbruik van procesrecht. De vrouw heeft hierop een beroep gedaan. Zij wijst erop dat partijen al bijna een jaar in deze procedure verwickeld zijn. De vrouw stelt dat het intrekken van het scheidingsverzoek nu de procedure het einde nadert, niet in het belang van partijen en hun kinderen is en dat de man ook niet heeft gesteld welk belang hij heeft bij deze handelwijze. De vrouw stelt dat zij, wanneer zij niet-ontvankelijk wordt verklaard, onmiddellijk een nieuwe

procedure zal starten. Overleg buiten rechte heeft tot niets geleid en de vrouw ziet niets in mediation. Zij wijst erop dat voor de man een contactverbod geldt ten opzichte van haar en de kinderen.

De rechtbank overweegt hierover als volgt. De man wil bereiken dat de vrouw een andere houding aanneemt jegens hem en partijen alsnog in onderling overleg hun geschillen kunnen oplossen. De vrouw kan, gelet op de wijze waarop partijen tegenover elkaar staan, worden toegegeven dat vrijwel uitgesloten lijkt dat dit doel bereikt zal kunnen worden door de huidige procesgang. Waarschijnlijker is dat het partijen niets dan vertraging oplevert. Die gerede twijfel maakt echter niet dat de intrekking van het verzoek buiten beschouwing moet worden gelaten op grond van de goede procesorde. Evenmin is sprake van misbruik van recht. Van de man kan niet worden gevergd dat hij zijn proceshouding (mede) laat bepalen door de belangen van de vrouw in zodanige mate dat hij van de onderhavige proceshandeling kan worden afgehouden op grond van die belangen. Daarbij geldt dat het de eigen verantwoordelijkheid is van de vrouw om de huidige situatie te voorkomen door tijdig haar verzoek te vermeerderen. Temeer, nu de omissie van de vrouw reeds bij aanvang van de procedure aan de orde is gesteld door de man. De vrouw wordt niet-ontvankelijk verklaard.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 19-05-2017

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2017:2831

Zaaknummer: C/05/304204 / ES RK 16-369 en C/05/306420 / FA RK 16-2510

RECHTSPRAAK

Rechtbank verklaart de man ontvankelijk in zijn verzoek tot vaststelling van een omgangsregeling en houdt de zaak aan voor raadsonderzoek. De vrouw komt van de ontvankelijkverklaring in hoger beroep. Hof verklaart de vrouw niet-ontvankelijk in haar hoger beroep, omdat de beschikking van de rechtbank een tussenbeschikking is. Hof veroordeelt de vrouw in de proceskosten van het hoger beroep.

De moeder verzoekt het hof de beschikking van de rechtbank te vernietigen op het punt dat de man ontvankelijk is verklaard in zijn verzoek tot het vaststellen van een regeling inzake de uitoefening van het omgangsrecht en te bepalen dat de man hierin niet-ontvankelijk is.

Het hof overweegt dat tegen een beschikking hoger beroep openstaat indien deze als een eindbeschikking kan worden aangemerkt. Van een eindbeschikking is sprake indien in het dictum uitdrukkelijk wordt beslist omtrent enig deel van het verzochte. Bij de bestreden beschikking heeft de rechtbank de man ontvankelijk verklaard in zijn verzoek tot het vaststellen van een omgangsregeling tussen hem en de minderjarige. Het hof is van oordeel dat de ontvankelijkverklaring van de man in zijn inleidend verzoek weliswaar een uitdrukkelijk en zonder voorbehoud gegeven beslissing op een juridisch twistpunt is, en derhalve als een eindbeslissing dient te worden aangemerkt, doch dat hiermee niet uitdrukkelijk wordt beslist omtrent enig deel van het verzochte, te weten het vaststellen van een omgangsregeling tussen de man en de minderjarige. Daarom is de bestreden beschikking een tussenbeschikking. De rechtbank heeft van deze beschikking niet tussentijds hoger beroep opengesteld. Nu daarmee hoger beroep van de bestreden beschikking niet mogelijk is, zal het hof de moeder niet-ontvankelijk verklaren in het hoger beroep.

Het hof ziet aanleiding om de moeder in de proceskosten in hoger beroep te veroordelen. Het hof overweegt daartoe als volgt. De moeder heeft tegen beter weten in hoger beroep ingesteld tegen een tussenbeschikking waartegen geen hoger beroep openstaat. Zij heeft geen juridische onderbouwing gegeven voor de reden waarom zij ontvankelijk zou zijn in het hoger beroep. Ter zitting heeft de advocaat van de moeder meegedeeld dat het de wens is van de moeder om alle haar ter beschikking staande juridische middelen aan te wenden ten einde haar

ongenoegen te uiten over het feit dat er door de man pogingen worden ondernomen om een omgangsregeling met de minderjarige te bewerkstelligen. Gelet hierop is het hof van oordeel dat de moeder nodeloos het hoger beroep heeft ingesteld.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 17-05-2017

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2017:1532

Zaaknummer: 200.199.020